

PREDKLADACIA SPRÁVA

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá ako iniciatívny materiál.

Verejnoprávne médiá majú na mediálnom trhu svoje nezastupiteľné miesto, nakoľko predstavujú systémový nástroj na poskytovanie služby verejnosti spočívajúcej v širokom prístupe verejnosti k nestranným a objektívnym informáciám, kultúre a vzdelávaniu.

Jedným z nevyhnutných legislatívnych nástrojov na zabezpečenie nezávislosti verejnoprávnych médií je eliminovanie vplyvu štátu na ich rozpočet prostredníctvom každoročných rokovaní o rozpočte a zabezpečenie dostatočného, stabilného a najmä predvídateľného financovania umožňujúceho viacročné plánovanie a konkurencieschopné výsledky.

Vo financovaní Rozhlasu a televízie Slovenska (ďalej len „RTVS“) existuje dlhodobé neriešený nesúlad medzi rozsahom a kvalitou požadovaných služieb a objemom financií, ktoré sú RTVS každoročne poskytované. Úhrady za služby verejnosti, ktoré tvorili primárny zdroj financovania RTVS, neboli od roku 2003 nominálne navyšované, čo zvyšovalo mieru závislosti od financovania verejnoprávneho vysielania zo štátneho rozpočtu. Takýto systém financovania prehlboval riziko mediálnej slobody a plurality médií, čo ohrozovalo aj samotnú úroveň právneho štátu. Zrušením úhrad sa toto riziko ešte viac zvýraznilo, keďže sa nezaručila predovšetkým finančná nezávislosť RTVS, pokiaľ ide o primeranosť financovania, ani sa neeliminovalo riziko politických zásahov vlády do financovania RTVS pri naviazaní na štátny rozpočet bez ďalších brzd a protiváh.

Existujúci model financovania RTVS kombinujúci viac zdrojov financovania, ktoré sú v konečnom dôsledku všetky napojené na štátny rozpočet, je naďalej nepredvídateľný a nesystematický a nespĺňa európske ani medzinárodné štandardy kladené na požadované modely financovania verejnoprávnych médií. Okrem toho, samotná správa Európskej komisie o stave právneho štátu 2022 v Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu na Slovensku odporúča Slovenskej republike v oblasti mediálnej politiky, aby *„posilnilo pravidlá a mechanizmy na podporu nezávislého riadenia a redakčnej nezávislosti verejnoprávnych médií s prihliadnutím na európske štandardy týkajúce sa verejnoprávnych médií.“*

Cieľom návrhu zákona je preto zvýšiť finančnú stabilitu a nezávislosť RTVS zavedením nového spôsobu financovania založeného na automatickom poskytnutí príspevku zo štátneho rozpočtu podľa stanoveného podielu z vyprodukovaného hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky, ktorý nebude podliehať politickým a negociačným tlakom.

Návrh zákona bude posúdený aj z hľadiska pravidiel EÚ pre štátnu pomoc a bude predložený na prednotifikáciu a následnú notifikáciu Európskej komisii v súlade s čl. 106 až 108 ZFEÚ.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Navrhuje sa, aby návrh zákona nadobudol účinnosť 1. júla 2023.

Návrh zákona sa predkladá na rokovanie vlády SR s rozporom s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a s Úradom vlády Slovenskej republiky.

Návrh zákona bol 5. apríla 2023 prerokovaný Legislatívnou radou vlády SR, ktorá uplatnila k predloženému návrhu zákona pripomienky a odporúčania a odporučila vláde návrh zákona v novom znení schváliť.